

Weerklank van het Geval KIR in België

DE politiek-godsdienstige incidenten waarmee de reis van Kroesjtsjev in Frankrijk gepaard ging en in de eerste plaats het kerkelijk verbod dat aan de burgemeester-volksvertegenwoordiger van Dijon, kanunnik Kir, werd opgelegd om „Mr. K.“ op zijn stadhuis te ontvangen, vinden ook in België weerklank.

Het weekblad van de Jezulieten, „De Linie“, wijdt aan het „Klein Dijonnes schandaal“ (een Frans schrijver zegt dat het een deels zeer ernstig is, anderdeels aan Clochemerle doet denken) een hoofdartikel waarvan de voornaamste bedoeling is het zoveel mogelijk te verkleinen.

Het blad noemt het geval weliswaar „onbehaaglijk voor al de erbij betrokken partijen“, doch herleidt deze onbehaaglijkheid zeer gemakkelijk tot een „relatieve en draaglijke“.

Want er is toch, zo beweert „De Linie“, de persoonlijkheid van Kroesjtsjev... en ook nog die van kanunnik Kir, „allesbehalve een toonbeeld van conformisme“ en iemand „die er zijn persoonlijke opvattingen op na houdt over „la dignité du représentant de la République française“.

Zeer eigenaardig mag het wel heten dat de kerkelijke overheden daarover nooit hebben geklaagd toen de heer Kir, precies met dit non-conformisme en die eigenaardige opvattingen, stemmen voor voor de in naam onafhankelijke doch in feite katholieke lijst waarvan hij sedert 1945 de verkozen is, stemmen die hem toelieten een burgemeesterskierje te omgorden en een mandaat van volksvertegenwoordiger te veroveren, die hij wellicht nooit zou hebben bekommen, had hij zijn geestelijk kleed niet als banier gebruikt.

In de huidige omstandigheden schrijven dat „kanunnik Kir van zijn kerkelijke overheid nooit OPDRACHT heeft gekregen zich een politiek mandaat te verzaken“ is niet bijzonder moedig. Beteren dat de Kerk niet aan de verplichtingen tegenover de Staat is te kort gekomen en niet heeft verhinderd dat de Sovjet-Premier te Dijon waardig is ontvangen „vermits een waardige ontvangst ook kon doorgaan zonder de persoonlijke aanwezigheid van de burgemeester“ hoe moet men dat noemen?

Wij zullen maar zeggen dat de krant van vader Van den Busche „S. J. lamelijk VERVERD“ zit met de hele aangelegenheid. Haar kronieken leveren het aldoend bewijs.

Twee andere katholieke bladen zijn allerzins certijfer.

Voor „La Métropole“ staat

het vast „dat het betreunswaardig mag heten, dat priesters, zowel in België als elders, nog politieke mandaten aanvaarden“. Er wordt zelfs beweerd dat „Romse zulke nog aanvaardt, doch niet zonder het te betreunen“. Conclusie van het Antwerps Fransstalig orgaan van de C.V.P.: „De zending van de priester moet zich boven de partijtwisten verheffen. Deze kunnen, meestal, enkel schade berokkenen aan zijn geestelijke taak“.

Wij hebben dit eens lapidair uitgedrukt met de slagzin: „De pastoors in hun kerk!“... maar toen waren alle C.V.P.-kranten bijzonder boos op ons en werden wij beticht de godsdienst aan te vallen!

Nu is ook „La Cité“ orgaan van de Waalse christelijke democratie met ons akkoord:

„De tribulaties van kanunnik Kir te Dijon, naar aanleiding van het bezoek van M. Kroesjtsjev wijzen duidelijk op één ding: de zekere onverenigbaarheid tussen de geestelijke functie en de politieke mandaten. De kerk en haar priesters hebben er niets bij te winnen, dat bepaalde verwarringen voortbestaan die, in gevallen zoals deze die thans plaats grepen, pijnlijke en nutteloze conflicten veroorzaken“.

„La Cité“ maakt van de gelegenheid gebruik om er op te wijzen dat ook in België de tussenkomst van Mr. Phillips, senator, op het C.V.P.-congres van Charleroi, vrij bedenklijk was. Het blad is nog van oordeel dat, indien het Vaticaan onlangs de priesters-arbeiders verplichtte hun werkzaamheden niet te leggen, zulks ook regel zou moeten zijn voor de priesters-politiekers. Trouwens, zo besluit het christen-democratisch orgaan, „er is zielezorg genoeg te vervullen en daar ligt het werkelijke arbeidsveld van de geestelijken“.

Wij zijn geneigd „Bravo!“ te zeggen, met de overtuiging dat, indien men ALTIJD dergelijke opvattingen huldigde en niet enkel wanneer men om een bepaald geval IN VERLEGENHEID verkeert, er heel wat zou kunnen veranderen in de politiek van West-Europa en o.a. in de relaties tussen godsdienst en socialisme.

(Zie vervolg blz. 7)

Handwritten notes at the top of the second page, including the date 2-4-1960 and the title "Volksgezondheid".

Handwritten note: "niedig van 2-4-1960 'Volksgezondheid'"

Weerklank van het Geval KIR in België

(Zie begin blz. 1.)

Buiten België vonden wij, in het toonaangevend Frans orgaan „Le Monde“ een merkwaardig artikel van de bekende publicist Maurice Duverger, die een aantal vaststellingen doet, die ook in ons land aller overweging waard zijn.

M. Duverger gaat uit van de vraag: „Wie is de werkelijke overheid die voogdij uitoefent over de burgemeester van Dyon: de prefect (gouverneur) of de bisschop? En, over de hoofden van deze vertegenwoordigers van een centrale macht heen: de Paus of de Franse regering?“

Dan herinnert hij aan het feit dat een communistische burgemeester, die onlangs weigerde te Sète generaal de Gaulle te ontvangen, daartoe door de prefect van het departement werd GE-DWONGEN, omdat het behoort tot de ambtsverplichtingen van een gemeentelijke magistraat het staatshoofd te begroeten, wanneer dit zijn stad bezoekt.

„Waarom behandelt men de burgemeester-kanunnik op een andere wijze?“ vraagt M. Duverger. „Dat een Franse openbare overheidspersoon door een buitenlandse macht kan worden gedwongen om zijn plichten jegens de Franse staat te verzuimen; dat een burgemeester, op bevel van het Vaticaan, afwezig kan blijven van zijn stadhuis op een ogenblik waarop zijn aanwezigheid is vereist, dat gaat leders begrip te boven, zelfs wanneer men geen anti-clericaal is“.

De Franse publicist oordeelt dat, indien de burgerlijke overheid zoiets NEEMT, het duidelijk wordt dat de scheiding van kerk en staat in de feiten TOTTAAL moet worden.

„Men kan aannemen dat, afgezien van wat de openbare orde betreft binnen de staatsgrenzen een geheel vrije kerk zou bestaan, indien deze kerk enkel een internationale private vereniging is, die niet deelneemt aan

de macht en geen voordelen geniet van de staat... Doch wanneer de kerk staatsfondsen opstrijkt zonder dat de burgerlijke macht op haar over enig gezag beschikt... dat kan niet blijven duren“ schrijft de publicist van „Le Monde“.

Het ergste vindt hij echter „de rechtstreekse en spectaculaire tussenkomst van het Vaticaan in de internationale diplomatie“. Hij schildert het aan kanunnik Kir gegeven verbod af als een provocatie. En zoals wij stelt hij de pijnlijke vraag of de kerk dezelfde houding heeft aangenomen en zich even scherp heeft gekeerd tegen andere totalitaire regimes als het Russische. (In hetzelfde blad schrijft iemand: „Moest het om Franco of Salazar gaan, dergelijk verbod zou wel uitblijven!“).

M. Duverger eindigt zijn artikel met volgende opmerking, die voor alle ware vrienden van de vrede, gelovige zoals ongelovige, van kapitaal belang is:

„De oppositie van zekere Vaticaanse kringen tegen de uitbreiding van de contacten tussen Oost en West is duidelijk; men is er tegen de ontspanning. Een deel van de Kerk tracht de huidige ontwikkeling van de internationale betrekkingen te remmen. Zij staat argwanend tegenover het vreedzaam samenleven. Zij beweert de NOSTALGIE VAN DE KOUDE OORLOG. Dit mag door de niet-christenen en door vele christenen worden betreurd. Doch men kan het niet buiten beschouwing laten, indien men de tegenover elkaar staande krachten wil meten“.

Wij hebben dit bondig gezegd met de vraag die wij eergister stelden: „Wil men een kruistocht met A-bommen?“.

Het is jammer, dat dergelijke vraag KAN gesteld worden aan de vertegenwoordigers van Christus op aarde.

Wij zijn overtuigd dat vele gelovigen het EVEN JAMMER vinden als wij.